GERMANS AYMAR I PUIG, FUNDACIO PRIVADA

Àmbit geogràfic: Autonòmic
Seu social: Alella
Forma jurídica: Fundació

- **134 persones treballadores**
- **4 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social**
- **1 persones voluntàries**

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS A LES PERSONES:

- 10 a serveis a la infància i la joventut
- 150 a serveis a la gent gran
- 326 a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 12 a serveis a persones amb problemàtica de salut mental
- 1 a serveis a persones amb drogodependències

www.fundacioaymaripuig.org

Breu història de l'organització

Nascuda el 1947 per voluntat dels germans Antònia, Josep i Joan Aymar i Puig, la Fundació és el resultat d'una mobilització veïnal sense precedents. Gràcies al treball voluntari i les donacions dels ciutadans d'Alella, la residència es va inaugurar el 1978, consolidant un projecte basat en la solidaritat.

Des dels anys 90, l'entitat ha evolucionat cap a l'excel·lència integral:

- Serveis: Obertura del centre de dia (1998) i del Servei d'Ajuda a Domicili (2007) per arribar directament a l'interior de les llars.
- Qualitat: Professionalització del model de gestió amb certificacions ISO i UNE en tots els seus àmbits.
- Creixement: Ampliacions el 2008 i 2018 per oferir 118 places en un entorn modern, funcional i acollidor.

Avui, un equip de més de 100 professionals acompanya més de 800 persones arreu de Catalunya. El nostre model no es limita a cobrir necessitats bàsiques; es basa en la proximitat i el respecte a l'autonomia i la dignitat de cada individu en totes les etapes de la seva vida. Mantenim viu l'esperit de 1947, adaptant l'excel·lència assistencial i el suport emocional als reptes actuals de l'envelliment integral.

Missió

Acompanyar a les persones en el seu procés d'envelliment, procurar per a la millora del seu benestar i qualitat de vida, proporcionant serveis avançats i de qualitat, amb una intervenció humanista, integral i integradora, vetllant sempre per la seva autonomia i dignitat.

Descripció de l'activitat

La nostra activitat es fonamenta en l'atenció integral des d'una vessant humanista i solidària. Mitjançant una gestió professionalitzada basada en l'ètica i la transparència, despleguem un ventall de serveis que s'adapten amb proximitat a les necessitats de l'envelliment:

Atenció Residencial i Centre de Dia: Oferim estades de llarga durada, temporals i de convalescència, a més d'un servei de dia que fomenta l'autonomia i les relacions socials mitjançant intervencions innovadores i rehabilitadores. Ens organitzem en unitats de convivència per garantir una atenció personalitzada en un entorn segur que permet mantenir el vincle amb la llar.

- Serveis Especialitzats: Donem resposta a les necessitats socials i sanitàries, orientant-nos
- tant a la cura directa de la persona gran com al suport i acompanyament a les famílies, garantint una visió 360º de l'atenció que dignifica el procés d'envellir.
- Servei d'Ajuda a Domicili (SAD): Proporcionem atenció personalitzada per a les activitats de
- la vida quotidiana, amb l'objectiu de millorar el benestar i la qualitat de vida de la persona en el seu entorn habitual.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

TÍTOL DE LA INICIATIVA: UNITAT DE CURES PAL·LIATIVES: EL DRET A MORIR DIGNAMENT A LA RESIDÈNCIA

Breu descripció

La iniciativa consisteix en la creació d'una Unitat de Cures Pal·liatives (UCP) dins del nostre centre residencial, amb l'objectiu d'oferir una atenció integral, digna i humanitzada a les persones que viuen a la Fundació i es troben en procés pal·liatiu i/o fase final de vida, com també a les seves famílies. Oferim a les persones amb malalties avançades, neurodegeneratives o terminals la possibilitat de viure aquest procés amb dignitat, confort i acompanyament en un entorn conegut i segur; basant-nos en una atenció centrada en la persona, respectant la seva autonomia, voluntats i necessitats físiques, emocionals, socials i espirituals.

La UCP integra un equip interdisciplinari format per professionals sanitaris, assistencials, terapèutics i socials, coordinats amb la xarxa sociosanitària i hospitalària: Atenció Primària, PADES, hospital de referència, hospitalització domiciliària i serveis farmacèutics. Aquesta coordinació permet garantir continuïtat assistencial, reduir derivacions hospitalàries innecessàries i millorar el confort de les persones ateses.

La iniciativa incorpora programes específics de salut, fisioteràpia, suport psico-familiar, acompanyament emocional, espiritual i voluntariat, així com protocols d'actuació i indicadors de qualitat basats en les recomanacions de la SECPAL. També es promou la planificació anticipada de decisions mitjançant el Document de Voluntats Anticipades (DVA) i el Pla Individualitzat d'Intervenció Compartit (PIIC).

L'espai físic ha estat adaptat per afavorir el confort i l'acompanyament familiar, amb habitacions individuals, espais de descans i ambientació terapèutica.

Des de la creació de la UCP hem atès 84 persones, amb resultats molt positius en qualitat assistencial, satisfacció familiar i reducció de derivacions hospitalàries.

Aportació de valor de la iniciativa

La iniciativa ens aporta un model innovador d'atenció pal·liativa a la residència de la Fundació, orientat a oferir cures pal·liatives de qualitat fora de l'àmbit hospitalari, en un entorn més proper i emocionalment segur i garantint el dret de les persones a morir dignament dins l'àmbit residencial, en un context familiar, íntim i humanitzat. El projecte destaca per la seva visió integral i interdisciplinària, que combina atenció sanitària, emocional, social i espiritual.

La coordinació amb els recursos sanitaris i sociosanitaris millora l'eficiència del sistema, evita hospitalitzacions innecessàries i optimitza els recursos disponibles. Això suposa una millora en la qualitat de vida de les persones ateses, una atenció més sostenible i una visió humanitzadora.

La iniciativa també reforça la participació activa de les famílies, promou la planificació anticipada de decisions i potencia la formació continuada dels professionals.

Necessitat a la que respon

L'augment de persones grans amb malalties cròniques avançades i necessitats de cures pal·liatives evidencia la necessitat de disposar de recursos específics per atendre adequadament els processos de final de vida dins les residències.

Moltes persones expressen el desig de morir en un entorn conegut, evitant ingressos hospitalaris continus i intervencions agressives que sovint generen més malestar que benefici. Tot i això, els centres residencials no sempre disposen d'estructures específiques ni de professionals formats en cures pal·liatives.

La iniciativa respon precisament a aquesta realitat: oferir una atenció més humana, continuada i adaptada a les necessitats físiques, emocionals i socials de la persona i la seva família.

La iniciativa sorgeix també de l'observació continuada de l'augment de processos de final de vida dins la residència i de la necessitat creixent d'evitar hospitalitzacions innecessàries. Inicialment, les habitacions eren compartides, fet que dificultava la intimitat i l'acompanyament familiar durant els últims dies de vida. Aquesta realitat va evidenciar la necessitat de redefinir espais i crear un entorn específic on les famílies poguessin vetllar els seus familiars amb més confort, tranquil·litat i privacitat.

També dona resposta a la necessitat de millorar la coordinació entre serveis sanitaris i residencials, facilitant circuits de comunicació més àgils i evitant fragmentacions assistencials. Així com també, la necessitat d'una formació continuada.

Principals objectius assolits

La posada en marxa de la UCP ha permès:

- Consolidació d'un model específic d'atenció pal·liativa dins la residència, millorant la qualitat assistencial i el benestar de les persones ateses, famílies i professionals.
- Formació d'un equip interdisciplinari estable, amb formació específica en cures pal·liatives i amb espais de coordinació continuada entre professionals.
- Creació de circuits de treball conjunt amb Atenció Primària, PADES, hospital de referència i altres recursos sanitaris.
- Adequació dels espais físics de la unitat per afavorir el confort, la intimitat i l'acompanyament familiar, creant un entorn més humà i respectuós amb el procés vital de cada persona.
- Increment de la participació de la persona en la presa de decisions, promovent la utilització del PIIC i del Document de Voluntats Anticipades.

Principals resultats obtinguts

Des de la posada en marxa de la Unitat de Cures Pal·liatives (UCP) l'any 2023 i fins a finals de 2025, s'han atès 84 persones amb malalties avançades, principalment neurodegeneratives.

En la fase inicial del projecte, durant els primers dos mesos i mig del 2023, es van atendre 6 persones. L'any 2024 se'n van atendre 35 i el 2025, 43, consolidant progressivament l'activitat i la capacitat assistencial de la unitat.

S'ha impulsat la planificació anticipada de decisions mitjançant el PIIC i el Document de Voluntats Anticipades. El 2023, les 6 persones ateses disposaven prèviament d'algun d'aquests documents. El 2024 el van formalitzar 26 de les 35 persones ateses (76%) i el 2025, 36 de les 43 persones (84%).

Un dels principals indicadors de qualitat ha estat la reducció de derivacions hospitalàries. Considerant els anys complets d'activitat, el 2024 van requerir derivació 7 persones (20%) i el 2025 només 3 (6,6%), evidenciant una disminució significativa dels ingressos hospitalaris i un augment de l'atenció pal·liativa dins la residència.

A nivell qualitatiu, les famílies han valorat molt positivament el tracte humà, l'acompanyament emocional i la proximitat dels professionals. Les trucades de seguiment post-defunció i les enquestes de satisfacció mostren que el 95% de les famílies es consideren molt satisfetes amb l'atenció rebuda i el funcionament de la UCP.

Abast de l'experiència

La iniciativa s'ha desenvolupat dins la unitat de cures pal·liatives de la Fundació i dona cobertura a persones amb malalties avançades o terminals, principalment persones grans amb processos neurodegeneratius. La UCP treballa de manera coordinada amb la xarxa sociosanitària i hospitalària del territori, incloent Atenció Primària, PADES, hospital de referència, hospitalització domiciliària i serveis farmacèutics.

L'experiència té un impacte directe tant en les persones ateses com en les seves famílies i professionals, promovent una atenció integral i humanitzada durant el procés final de vida.

El model desenvolupat és transferible i replicable a altres dependències de la nostra Fundació i a d'altres centres residencials, ja que combina sostenibilitat, coordinació interdisciplinària i protocols de qualitat adaptables a diferents realitats assistencials. També contribueix a reforçar el procés del bon morir a la residència.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 26
Membres equips directius: 12
Ateses: 84
Voluntàries: 2

Principals factors clau d'èxit

Un dels principals factors d'èxit de la iniciativa ha estat la possibilitat d'oferir una atenció molt més personalitzada i flexible que la que habitualment es dona en dispositius residencials convencionals. La UCP funciona amb una ràtio elevada de professionals d'atenció directa — aproximadament una persona per cada cinc persones usuàries—, fet que permet adaptar les cures i l'acompanyament al ritme i necessitats de cada persona.

A la unitat no es treballa amb horaris rígids: cada persona pot llevar-se, vestir-se o menjar segons el seu estat físic i emocional. Aquesta flexibilitat redueix l'angoixa i afavoreix una major sensació de confort i dignitat per a la persona atesa.

També han estat especialment útils aspectes ambientals i organitzatius senzills però significatius, com la música relaxant, la creació d'un espai tranquil i segur i una atmosfera menys institucionalitzada.

La realització de reunions periòdiques entre infermeria, medicina, equip tècnic i PADES ha permès anticipar situacions de crisi, consensuar decisions complexes i reduir derivacions hospitalàries innecessàries.

Finalment, la comunicació oberta amb les famílies i la preparació progressiva del procés de final de vida han facilitat una millor acceptació de la situació i un acompanyament emocional més serè.

Dificultats i reptes superats

La principal dificultat inicial va ser adaptar un espai residencial convencional per convertir-lo en un entorn adequat per a l'atenció pal·liativa. Les limitacions arquitectòniques, especialment relacionades amb la distribució de les habitacions i els banys, van requerir una reorganització progressiva dels espais per millorar la intimitat i el confort.

Un altre repte important ha estat consolidar un model assistencial específic dins un sector on les cures pal·liatives encara tenen poca presència estructurada. Això ha implicat redefinir protocols, circuits de coordinació i formes de treball entre equips.

També ha estat necessari reforçar la formació dels professionals, tant a nivell clínic com emocional. Tot i l'experiència assistencial, el contacte directe i continuat amb la mort continua generant una elevada càrrega emocional en part del personal d'atenció directa. En aquest procés hem après que parlar de manera clara i anticipada amb les famílies sobre el final de vida ajuda significativament a comprendre i acceptar millor la situació.

La coordinació amb serveis externs com PADES, Atenció Primària i hospital de referència també va requerir temps i adaptació mútua per establir canals de comunicació àgils i estables.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

La iniciativa introdueix una mirada diferent sobre el final de vida dins l'àmbit residencial, entenent la residència no només com un espai assistencial sinó també com el domicili i entorn vital de la persona.

El projecte trenca amb el model tradicional que tendeix a medicalitzar o derivar els processos de final de vida a l'hospital, apostant perquè la persona pugui romandre en un entorn conegut, amb els seus referents i amb cures orientades al confort i la dignitat.

Un dels aspectes innovadors és la integració real de les cures pal·liatives dins la dinàmica habitual de la residència, incorporant reunions interdisciplinàries estables entre equips assistencials, psicologia, treball social, infermeria i direcció tècnica per anticipar decisions i donar respostes coordinades.

La iniciativa també introdueix una cultura de comunicació oberta sobre la mort i el procés de final de vida, tant amb les famílies com amb els professionals, abordant aspectes emocionals i de dol que sovint queden invisibilitzats dins l'atenció residencial.

A més, el model inclou programes específics poc habituals dins l'àmbit residencial, com el suport psico-familiar estructurat, la fisioteràpia pal·liativa, la musicoteràpia, la sensibilització emocional i la participació de voluntariat especialitzat en final de vida.

La combinació d'especialització professional, flexibilitat assistencial i coordinació territorial converteix la UCP en una experiència innovadora i diferencial dins el sector residencial.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat:

La iniciativa s'ha desenvolupat a partir d'un model progressiu i adaptable que pot implementar-se en altres centres residencials sense necessitat de crear estructures sanitàries complexes ni unitats hospitalàries específiques.

El model és fàcilment adaptable a altres centres gràcies a la formació dels professionals, la coordinació amb els recursos sanitaris del territori i l'adaptació de l'organització interna del centre. L'experiència demostra que molts aspectes vinculats a una bona atenció pal·liativa no depenen únicament dels recursos materials, sinó també de la manera de treballar i d'acompanyar les persones.

El projecte es desenvolupa a partir de protocols definits, criteris d'inclusió, reunions interdisciplinàries i indicadors d'avaluació quantitatius i qualitatius que permeten sistematitzar el funcionament de la unitat i avaluar-ne els resultats.

També és replicable el model de treball interdisciplinari, amb espais estables de comunicació entre professionals sanitaris, assistencials, socials i psicològics per consensuar decisions i anticipar situacions complexes.

La iniciativa també contribueix a sensibilitzar l'entorn comunitari sobre l'acompanyament al final de vida i reforça la coordinació entre recursos residencials i sanitaris del territori.

El model és escalable i aplicable parcialment, de manera que altres centres poden incorporar progressivament alguns dels elements del projecte sense necessitat de reproduir tota l'estructura de la UCP.